Nikâhta ailenin önemi ve altın yüzük

Onur Bey: “Nikâhlanırken âileden izin almamak câiz midir? Ayrıca geleneklerimize göre düğünde erkekler de altın yüzük takıyorlar. Altın yüzük haram mı? Veya ne kadar karışım olursa haram olur? Bunun bir ölçüsü var mı? Altın kaplama yüzükler ve saatler de haram mı?”

Nikâh, evlenecek erkek ve kadın arasında yapılan en hayırlı akittir. İçinde ve özünde maddî-mânevî birçok hayırlı inkişâfı ve gelişmeyi barındırır. Nikâhla hedeflenen âile yuvası, dünya ve âhiret mutluluğunun çekirdeği mâhiyetinde, toplumun en küçük yapı taşı hükmündedir. Aralarında nikâh akdetmek sûretiyle mutlu ve huzurlu bir yuva için yola çıkan çiftlerin, bu mutluluklarını ebediyete taşımaları da mümkündür. Kur’ân, muhtelif âyetlerinde, böyle tertemiz îman ehli zevcelerin ve çiftlerin Cennetin gölgeliklerindeki keyif ve safâ dolu eğlencelerinden müjde üslûbuyla bahseder.1

Toplumumuzda, böyle cephesi hayra dönük bir kurum oluşturulurken, mümkün mertebe her iki tarafın da aileleri ile barışık olarak adım atılması benimsenmiş ve muhtelif örf ve gelenek şekilleri bu çerçeve içinde geliştirilmiştir. Âile ile birlikte adım atılmasının hem tecrübe açısından, hem daha salim düşüncelerin ve daha sağlıklı tavırların sağlanması açısından, hem de aile içi istişare kurumunun ve saygının azamî işletilmesi açısından göz ardı edilmeyecek hikmetleri bulunduğunu kim inkâr edebilir?

Genç erkek ve kızlarımız, evlilik öncesi tercihleriyle ilgili görüş ve düşüncelerini aileleriyle muhakkak paylaşmalıdırlar. Ailelerini dışlayarak attıkları her adımın kör bir adım, yaptıkları her tercihin eksik bir tercih olduğunu unutmamalıdırlar. Ailelerin sık eleyip ince dokumaları, hiç şüphesiz kendileri lehinedir. Kendileri gelecekte kendi evlâtlarının tercihlerini paylaşmak istemeyecekler mi?

Nikâh her ne kadar iki şahidin huzurunda yapılan bir akitten ibaret gözükse de; nikâhlanan gençlerin, bu akitten sonra sökün edip gelen ahlâkî, ekonomik, sosyal,

psikolojik… vs. problemleri ailelerin bilgisi dışında taşımaları bir hayli zordur. Kaşla göz arasında yapılan bir nikâhın, bir başka gün yine kaşla göz arasında boşanmayla sonuçlanması durumunda, kızın ve kız tarafının mağduriyetinin hesabını kim verecektir?

Yüce dinimize göre; nikâh esnasında ve nikâh sonrasında, ailenin en asil azası olan kadın el üstünde tutulmalı, bir kutlu emânet olarak nikâh edilmeli, bütün haklarına riâyet edilmeli, hiçbir hakkı aslâ yok sayılmamalı ve çiğnenmemeli, saygı ve sevgide hiçbir biçimde kusur edilmemeli, gerek evlenirken, gerekse boşanırken hiçbir fevrîliğe, hiçbir başıboşluğa, hiçbir patavatsızlığa, hiçbir gayr-i medenî ve gayr-i insânî davranışa maruz bırakılmamalı, nikâhlanırken hakkının korunmasında gösterilen titizlik ve duyarlılık, boşanırken de eksiksizce gösterilmelidir.

"Velîsiz nikâh olmaz!"2 hadîsiyle nikâh kurumunda velilerin, yani anne ve babanın iştirak ve izinlerinin mühim bir şart ve hak olduğunu beyan buyuran Allah Resûlü (asm); diğer yandan kızın rızası dışında velisi tarafından nikâha zorlanmasını da tasvip etmemektedir.3 Her ne kadar, âkıl ve bâliğ olan erkek ve kadının, evlilik tercihi hususunda tam ehliyetleri varsa da; bu konuda çocuklar ile anne-baba arasında mutlak sûrette karşılıklı anlayış, saygı, sevgi ve nezaket hâkim olmalıdır. Evlât, anne ve babasından geçmemeli; anne ve baba da, evlâdının tercihlerini göz ardı etmemelidir.

Altın takıya gelince: Altının erkekler için gerek süs eşyası olarak, gerek kap, saat ve malzemelerde katkı maddesi olarak kullanılmasını yasaklayan Peygamber Efendimizin (asm), bazı istisnaî durumlarda "altın yüzüğe" müsaade buyurduğu rivayet edilmektedir. Muhammed b. Mâlik (ra) diyor ki: Ben Bera Hazretlerinin (ra) parmağında altın yüzük gördüm. O sırada, ona niçin bu yüzüğü kullandığı soruldu. O da cevaben: "Bu yüzük, Resûlullah Efendimizin (asm) bana bahşettiği bir armağandır. Bunu bana Resûlullah (asm) takmıştır ve, 'Allah'ın ve Resûlullah'ın sana taktığı bu yüzüğü kullan' buyurmuştur" dedi.4

Bu hadisten ve altının haram kılınma hikmetinden hareketle; sırf tebrik ve teberrük vesilesi ve bir hatıra nişanesi olan ve nikâhlanan çiftlerin nikâh ve nişan alâmeti olarak, örf gereği, birbirlerine taktıkları "altın nişan yüzüğünün" erkekler için de "mubah" olduğuna hükmeden âlimler vardır.5

Altın yüzük bu şartlar çerçevesinde mubah kabul edilebilirse de, bu şartlar geçtikten sonra erkeğin yasağı dikkate alması, Müslüman'ın takvasına daha uygundur.

Dipnotlar:

1- Yâsîn Sûresi, 36/55,56; Hadîd Sûresi, 57/12

2- Tirmizî, Nikâh, 14

3- Buhârî, Nikâh, 1806, 1807

4- Tecrit Terc. 4/287;Umdetü’l-Kârî, 9/686; (Diğer bir rivâyet: Nesâî, Zînet, 42)

5- Tecrit Terc. 4/289